

БЮЛЕТИН на Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци

Брой 9/м. септември 2026 г.

Талин отвори врати към
Балтика

Нов регистър за
проследимост на храни

Стъкленият буркарн
след PPWR

Кога растенията се
предупреждават

[Прочети повече](#)

[Прочети повече](#)

[Прочети повече](#)

[Прочети повече](#)

Български вкусове с курс към Балтика

Български консервирани зеленчуци, сладка и функционални продукти бяха представени в гр. Талин.

Пет български производители участваха в международното изложение Tallinn FoodFair, което се проведе на 23 и 24 септември в естонската столица. Участието беше организирано от Асоциация „Традиционни български консерви“ с подкрепата на Министерството на земеделието и храните и Държавен фонд „Земеделие“.

На българския щанд E1 в Unibet Arena бяха представени компаниите „Кали 98“, „Джем и Джем“, „Пелтина“, „ЦИМА 99“ и „Лютата ферма“.

За Асоциация „Традиционни български консерви“ участието в изложението в Талин беше първо организирано представяне на български производители на този форум. То беше насочено към разширяване на присъствието на български компании на пазарите в Северна Европа и Балтийския регион.

В рамките на изложението бяха представени както традиционни български продукти, така и нови продуктови серии, съобразени с променящото се потребителско търсене. Сред тях бяха био продукти, продукти без добавена захар, функционални храни и предложения за професионалния HoReCa сектор.

Участието на изложението в Талин ни даде възможност да срещнем българските производители директно с търговци, дистрибутори и представители на HoReCa сектора. За участващите компании това беше възможност да представят своите продукти и на директни потребители, за да установят как се приемат българските вкусове и да иницират търговски отношения на северните пазари.

Петте компании представиха различни продуктови категории и широк спектър от предложения от българската консервна индустрия.

„ЦИМА 99“ участва с традиционни сладка, както и с новите си серии Tru Balance – функционални продукти с добавен протеин и колаген. Компанията представи и серията Zero без добавена захар.

„Кали 98“ предложи традиционни

зеленчукови продукти като гювеч, зелен фасул и белени домати, както и компот от праскови и нектари. Част от асортимента беше предназначена за професионалния HoReCa сектор.

„Пелтина“ представи селекция от продукти, свързани с балканската кухня, сред които айвар, пинджур, лютеница, лечо, гювеч, царска туршия, люти чушки, лозови и зелеви листа и рязано зеле.

„Лютата ферма“ участва със специално разработени люти сосове, лютеници, чеснови пасти и люти сладка. Продуктите бяха базирани на традиционни вкусове, представени в съвременни продуктови формати.

„Джем и Джем“ представи традиционни български консерви, сладка с цели плодове, био продукти и серии без добавена захар.

Tallinn FoodFair събра производители на храни, търговци, дистрибутори, представители на ресторантьорския и хотелиерския сектор, доставчици и компании от свързани индустрии.

Участието на българските компании беше насочено не само към представяне на продуктите, но и към установяване на контакти с потенциални търговски партньори и проучване на възможностите за реализация на продукцията в региона.

По данни на организаторите изложението се очакваше да посрещне над 5000 специализирани посетители, сред които търговци и представители на бизнеса, търсещи нови продукти и доставчици.

За българските производители участието в изложението предостави възможност да представят както традиционни продукти, така и предложения в категории като био, веган, без добавена захар и функционални храни.

За семейните компании директният контакт с пазара е особено ценен. Разговорите с дистрибутори и търговци дават информация за потребителското търсене, необходимите адаптации на продуктите и възможностите за развитие.

Бизнесът с позиция за новия регистър за проследимост на доставките: Необходим е баланс

Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци е сред 14-те национално представени браншови организации от хранително-вкусовата промишленост, които изразиха сериозни опасения относно проекта на Наредба за електронния централен регистър за проследимост по веригата на доставки.

В общото становище поставяме акцент върху необходимостта от намаляване на административната тежест за бизнеса, ясни и реалистични срокове за подаване на информация и строга защита на чувствителните търговски данни.

Предвиденото подаване на информация за всяка партида, включително данни за количества, цени, доставчици, получатели, логистика и придружаващи документи, създава допълнителна административна и финансова тежест за предприятията. При настоящия обхват на проекта се очаква да бъдат засегнати над 10 000 оператори, значителна част от които са малки и средни предприятия и земеделски производители.

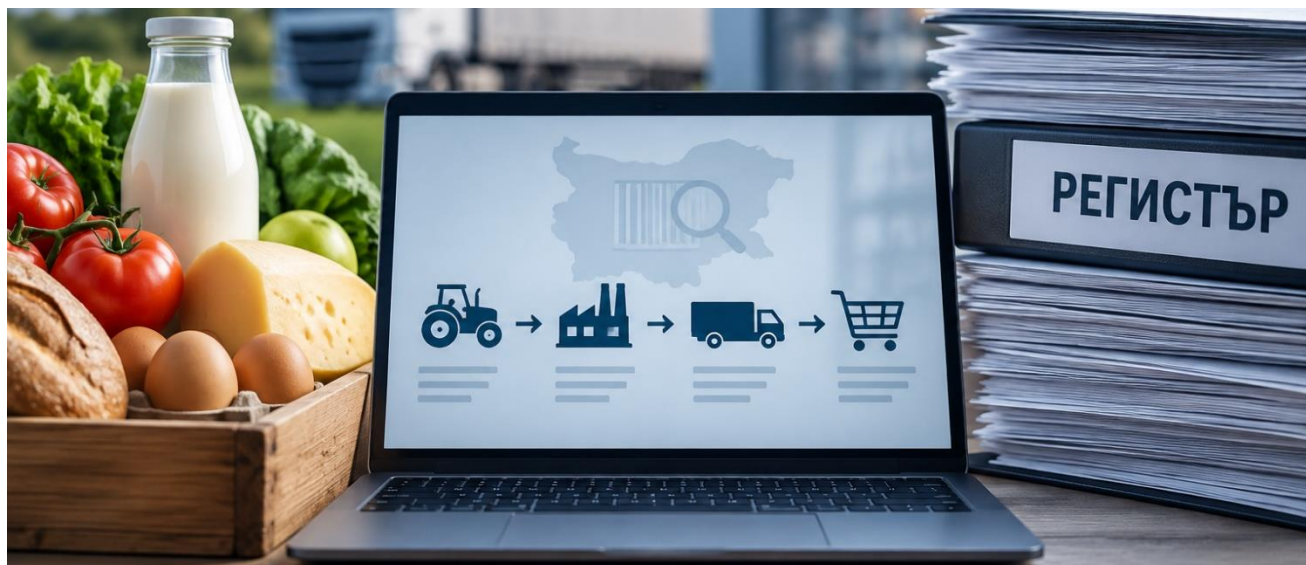
Считаме, че при изграждането на регистъра

трябва да бъдат използвани максимално съществуващите държавни регистри и системи, както и вече наличните механизми за проследимост. Според нас е необходимо и внимателно да бъде регламентиран достъпът до информацията, за да се гарантира защитата на търговската и професионалната тайна.

Подкрепяме предложението регистърът да се използва целенасочено, когато съществува конкретна необходимост от допълнителна информация, вместо да се въвежда всеобхватно задължение за всички оператори и всички доставки.

Настояваме проектът да бъде преразгледан така, че да се постигне баланс между необходимостта от ефективен контрол и проследимост и реалните възможности на бизнеса.

Пълният текст на становището на 14-те браншови организации може да бъде прочетен [ТУК](#).

България създаде обща платформа за повече рециклирано стъкло

Участниците във веригата за производство, употреба, събиране и рециклиране на стъклени опаковки в България обединиха усилията си около създаването на „Close the Glass Loop Bulgaria“ – нова национална платформа, която има за цел да ускори събирането и рециклирането на стъкло и да засили сътрудничеството между всички заинтересовани страни в сектора.

В инициативата участват организации за разширена отговорност на производителите (EPR), производители и рециклиращи предприятия за стъкло, оператори по управление на отпадъците, общини, както и компании, които използват стъклени опаковки за своите продукти.

Платформата ще работи за подобряване на разделното събиране, повишаване качеството на събраното стъкло, обмен на добри практики и въвеждане на решения, насочени към по-ефективно използване на ресурсите. Част от фокуса ще бъде и върху по-активното участие на гражданите и разширяването на възможностите за събиране на стъклени опаковки в сектора на хотелиерството и ресторантьорството.

Създаването на платформата беше резултат от международната работна среща „Към план за действие за затваряне на кръга на стъклото в България“, проведена на 16 септември в

София. Организатори бяха Close the Glass Loop, ЕКОБУЛПАК България и BA Glass Bulgaria. В срещата участваха над 50 експерти, представители на институции и компании от сектора.

Сред обсъдените теми бяха оптимизирането на системите за разделно събиране, взаимодействието между общините и организациите за разширена отговорност на производителите, подобряването на мониторинга и събирането на данни, както и отражението на новото европейско законодателство в областта на опаковките.

По данни на Close the Glass Loop за 2024 г. 84% от отпадъците от стъклени опаковки в България се събират за рециклиране.

BA Glass Bulgaria също подкрепи създаването на платформата. „Всяка бутилка, събрана за рециклиране, е ценен ресурс за стъкларската индустрия в България“, заяви Марко Маркес, управляващ директор за Югоизточна Европа на BA Glass. По думите му увеличаването на количеството качествено рециклирано стъкло позволява производството на нови опаковки с по-нисък въглероден отпечатък и намалява зависимостта от първични суровини.

Close the Glass Loop Bulgaria поставя началото на координирани действия за по-ефективно събиране, рециклиране и повторно използване на стъклените опаковки в България, с фокус върху устойчивото развитие на сектора.

Стъкленият буркан след PPWR: от опаковка към част от кръговата система

В консервната промишленост стъкленият буркан обикновено се възприема като нещо добре познато. Той трябва да издържи на термичната обработка, да осигури защита на продукта, да понесе транспортирането и да изглежда добре на рафта. Зад тази привидна простота обаче стои цяла система от решения – тегло, форма, дебелина на стените, капачка, етикет, лепило, мастила и начинът, по който опаковката ще бъде събрана и преработена, след като продуктът бъде консумиран.

Именно към тази последна част от живота на опаковката насочва все повече внимание новият Регламент (ЕС) 2025/40 относно опаковките и отпадъците от опаковки, познат като PPWR. Регламентът влезе в сила през февруари 2025 г., а започна да се прилага от 12 август 2026 г. Това означава, че вече не говорим само за бъдещо европейско законодателство – PPWR е част от действащата нормативна рамка.

Този материал е първата част от нашата поредица за стъклената опаковка и PPWR, в която в няколко броя ще проследим как новите правила постепенно променят изискванията към буркана, бутилката, рециклирането и повторната употреба.

Една от най-съществените промени е свързана с начина, по който се определя дали една опаковка е рециклируема. PPWR не се задоволява с това опаковката просто да е направена от материал, който по принцип може да бъде рециклиран. Съгласно член 6 опаковката трябва да бъде проектирана така, че материалите от нея да могат да бъдат рециклирани и получените вторични суровини да са с достатъчно качество, за да могат да

заменят първични суровини. Освен това, когато опаковката стане отпадък, тя трябва да може да бъде събирана разделно, сортирана в подходящ поток и рециклирана в голям мащаб.

Тук се появява една важна промяна в мисленето. При стъкления буркан не се оценява само стъклото. Значение има цялата опаковъчна система – стъкло, капачка, етикет, лепила, мастила и други компоненти, които могат да окажат влияние върху събирането, сортирането и преработката.

PPWR вече съдържа и конкретна система за класификация. Таблица 3 от приложение II определя класове А, Б и В според оценката на рециклируемостта. При оценката за проектиране за рециклиране прагът за клас А е най-малко 95%, за клас Б – най-малко 80%, а за клас В – най-малко 70%. Под 70% опаковката попада в категорията „технически неретикулируема“. От 2030 г. опаковките, които се пускат на пазара, трябва да попадат в клас А, Б или В, като от 2038 г. клас В вече няма да бъде достатъчен и на пазара ще могат да се пускат само опаковки от клас А или Б. Точната методика за оценяване на „проектирането за рециклиране“ се доразвива чрез делегирани актове на Европейската комисия.

За производителите на консерви това е важно, защото показва накъде се движи регулацията. Вече не е достатъчно да се каже, че „стъклото се рециклира“. В бъдеще трябва да може да се докаже, че

че конкретната опаковка е проектирана и функционира като част от реална система за рециклиране.

Другото голямо изискване е свързано с минимизирането на опаковката. От 1 януари 2030 г. производителят или вносителят трябва да гарантира, че опаковките са проектирани с минималното необходимо тегло и обем, които осигуряват тяхната функционалност. Това не означава просто „по-тънък буркан“. При оценката трябва да се запази способността на опаковката да изпълнява предназначението си – включително по отношение на механична устойчивост, безопасност, защита на продукта и технологичните изисквания. Съответствието трябва да бъде доказано в техническата документация, включително чрез технически спецификации, приложими стандарти, резултати от изпитвания, изследвания, моделиране или симулации.

Това поставя стъкления буркан в нов контекст. Намаляването на теглото вече не е само въпрос на оптимизация на разходите или логистиката. То постепенно се превръща в нормативно изискване, което трябва да бъде обосновано технически.

Има и още една важна дата – 2035 г. От

рециклиране се добавя и изискването опаковката да може да бъде рециклирана „в голям мащаб“. Така се прави разлика между това една опаковка теоретично да може да бъде рециклирана и това за нея да съществува реално функционираща инфраструктура, която позволява събирането, сортирането и рециклирането ѝ в значим обем. Европейската комисия изрично разграничава тези две фази в своето ръководство за прилагане на PPWR. За консервната индустрия това означава, че следващите години ще бъдат период, в който изборът на стъклена опаковка все по-тясно ще се свързва с нейната цялостна кръговост. Бурканът няма да бъде разглеждан само като съд за сладко, лютеница, туршия или зеленчуци. Той ще бъде разглеждан и като материален ресурс, който след употребата си трябва да може отново да влезе в производствения цикъл.

И точно това е една от основните идеи на PPWR – опаковката да не приключва своя живот в момента, в който потребителят отвори буркана. Нейният следващ живот започва именно тогава.

Би Ей Глас България сред 10-те най-големи компании по оборот в България

По текущи данни на Информационната система за българските предприятия (BEIS) БиЕй Глас България АД – член на СППЗ, е сред българските предприятия, отчели оборот над 2 млрд. лв. за 2025 г.

Общо 44 български предприятия са декларирали приходи над 1 млрд. лв. за 2025 г., спрямо 40 компании през 2024 г. Сред тях са представители на енергетиката, търговията, индустрията, финансите, телекомуникациите и други ключови сектори на българската икономика.

В класацията за 2025 г. БиЕй Глас България АД заема 7-мо място, като компанията е сред предприятията с най-значителен принос към

икономическата активност в страната и с отчетен оборот над 2 млрд. лв. Начело на класацията за 2025 г. отново е Аурубис България АД, следвана от Лукойл Нефтохим Бургас АД и Лукойл-България ЕООД.

Данните са на база обявените до момента финансови резултати в BEIS. Част от големите компании, сред които Виваком България ЕАД и Бритиш Американ Табако Трейдинг ЕООД, все още не са обявили резултатите си за 2025 г., поради което класацията може да претърпи промени.

Източник: BIA Daily

Общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите лица нарастват с 9.9%

През второто тримесечие на 2026 година общите разходи на работодателите в България за един отработен час нарастват с 9,9 процента спрямо същия период на предходната година, съобщават от Националния статистически институт. Увеличението на разходите в индустриалния сектор достига 12,2 процента, докато в сферата на услугите ръстът е 11,5 процента. Най-драстично е повишението в добивната промишленост, където разходите за труд скачат с внушителните 18,7 процента. Секторът на другите дейности също отбелязва сериозен ръст от 17,5 процента, плътно следван от производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия с 14,3 процента. На фона на общото повишение,

разходите за възнаграждения в частния и индустриалния сектор растат значително по-бързо. Възнагражденията за един отработен час в страната се увеличават общо с 9,9 процента, а другите разходи, извън преките заплати, нарастват с 10 процента. Особено любопитен е контрастът при държавното управление, където ръстът на разходите за възнаграждения е едва 0,3 процента спрямо същия период на миналата година.

Източник: www.econ.bg

„Интер Фууд & Дринк“ – 25 години срещи, бизнес и идеи

Предстои 25-ото издание на международното изложение „Интер Фууд енд Дринк“, което ще се проведе от 11 до 14 ноември в София. Традиционният форум отново ще събере на едно място представители на хранително-вкусовата индустрия, производители, преработватели, търговци, дистрибутори и професионалисти от сектора.

Съюзът на преработвателите на плодове и зеленчуци (СППЗ) традиционно ще бъде част от изложението и тази година. Участието ни е възможност да представим развитието и значението на сектора, да проследим актуалните тенденции в хранителната индустрия и да бъдем в пряк контакт с представители на бизнеса и професионалната общност.

За производителите и преработвателите

преработвателите подобни професионални форуми са важна възможност за обмен на опит, нови контакти и идеи, както и за обсъждане на актуалните въпроси, които стоят пред сектора – от промените в потребителското търсене и развитието на нови продукти до иновациите, устойчивото производство и развитието на пазара.

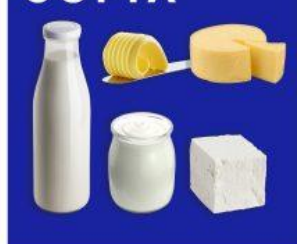
Юбилейното издание ще бъде повод да се обърнем внимание и на развитието на българската хранителна индустрия през годините, на новите възможности пред предприятията и на ролята на професионалните организации за изграждането на по-добър диалог между бизнеса и институциите.

Очакваме ви от 11 до 14 ноември на „Интер Фууд енд Дринк“ в София!

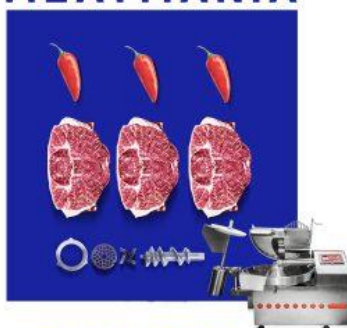
25TH EDITION
INTERFOOD & DRINK

**DAIRY EXPO
SOFIA**

MEATMANIA

BULPEK

**INTER
EXPO
CENTER**

**INTERNATIONAL
EXHIBITIONS**

**11-14
NOVEMBER
2026**

„Иранската помощ“ за газьола: какво е ясно до момента

Т.нар. „иранска помощ“ е извънредна мярка за подкрепа на земеделските производители заради рязкото повишаване на разходите за горива и торове през 2026 г. Общият ресурс за България е 170 млн. евро, от които 100 млн. евро са предназначени за компенсиране на по-високите разходи за горива, а останалите средства – за торове.

Каква е помощта за газьола?

Определената ставка е 0,44 евро за литър газьол, като максималният размер на подпомагането за един земеделски производител е 50 000 евро.

Очаква се по мярката да бъдат подпомогнати над 14 000 земеделски производители. Размерът на помощта за всеки стопанин ще зависи от допустимото количество гориво, определено съгласно данните за неговото стопанство.

Важно е да се знае, че тази помощ е отделна от схемата за отстъпка от акциза върху газьола. По действащата схема за акциза през 2026 г. е предвиден бюджет от 51 млн. евро.

По данни на Министерството на земеделието и храните комбинираната подкрепа по двата инструмента може да достигне 0,73 евро на литър, но това са две различни мерки с различно основание и условия.

Как ще се кандидатства?

Предвижда се земеделските производители да не доказват повторно количествата използван газьол, тъй като необходимата информация вече е налична в администрацията.

Очаква се кандидатстването да бъде чрез едно заявление, като количествата ще се определят на база заявеното потребление за

2025 г. Това ще намали административната тежест за стопаните и ще улесни процедурата.

Какво означава помощта за сектора „Плодове и зеленчуци“?

За производителите на плодове и зеленчуци разходите за горива са съществена част от себестойността на продукцията. Газьол се използва при подготовката на площите, обработките, напояването, прибирането на реколтата и транспорта.

Затова всяка компенсация на разходите за гориво има пряко значение за производствените разходи и конкурентоспособността на предприятията.

В публичното пространство беше посочено, че около 34 млн. евро от ресурса по мярката се очаква да бъдат насочени към производителите на плодове и зеленчуци. Към момента обаче тази сума следва да се разглежда като очаквано разпределение, а не като окончателно потвърден секторен бюджет.

Какво следва?

Към края на септември са известни основните параметри на помощта – 100 млн. евро за горива, ставка от 0,44 евро/литър и максимален размер от 50 000 евро на производител.

Очакват се окончателните процедурни указания, сроковете и конкретният механизъм за изплащане на средствата.

СППЗ ще следи развитието на мярката и ще информира своите членове за всички нови указания, срокове и условия за кандидатстване.

ДОБРЕ ДОШЛИ В АРБИТРАЖНИЯ СЪД ПРИ БСК

Съвременният свят отдавна е открил предимствата на арбитража и медиацията като алтернативни методи за решаване на спорове в областта на гражданското и търговското право. Тази тенденция за прибягване до алтернативни методи за решаване на спорове е валидна както в световен, така и в европейски план. Арбитражът играе ролята на завършващото звено в екосистемата на бизнеса тогава, когато изпълнява присъщата му роля на гарант за ефективно и справедливо правораздаване.

Арбитражният съд при БСК е утвърдена правораздавателна институция за извънсъдебно решаване на спорове – алтернатива на държавното правосъдие.

АРБИТРАЖНА КЛАУЗА

Ако решите да изберете арбитража като способ за решаване на спорове, следва да предвидите включването на арбитражна клауза във вашия договор или сключването на отделно арбитражно споразумение.

„Всички спорове, породени от настоящия договор, ще бъдат решавани от Арбитражния съд при БСК.“

Арбитражна колегия

Арбитражната колегия на АС при БСК се състои от доказани професионалисти в различни области на правото – бивши конституционни съдии, съдии във ВКС, хабилитирани преподаватели, изтъкнати адвокати – всички с безспорна репутация и авторитет в юридическите среди.

Медиация

Към АС при БСК е създадена колегия на медиаторите, приети са правила за медиация и е въведена он-лайн платформа за решаване на спорове чрез медиация за улеснение на всички, които желаят да приложат предимствата на медиацията при решаването на техния спор.

ЗЕЛЕН АРБИТРАЖ

Арбитражният съд при БСК е социално отговорна институция, която държи на устойчивото развитие и опазването на околната среда и поощрява дигитализацията и използването на новите технологии. От 2022 г. АС при БСК е организация, подкрепяща Кампанията за Зеления Арбитраж – www.greenerarbitrations.com – и като такава спазва Протоколите на Кампанията за Зеления Арбитраж.

**Доверете се на експертизата
и опита, които притежаваме!**

COURT OF ARBITRATION
Bulgarian Industrial Association

Реколтата от плодове се възстановява, но вносът расте с близо 28%

Българското овощарство се възстановява през 2026 г. след една от най-тежките години за сектора. Към началото на септември производството на череши, вишни, праскови, кайсии, сливи и ябълки бележи няколкократно ръст спрямо същия период на миналата година. Успоредно с това обаче вносът на пресни плодове за първите пет месеца на годината се увеличава с 27,9% и достига 185,5 хил. тона. Това показват данните от анализа на земеделското министерство за пазара и производството на плодове и зеленчуци у нас.

Разликата спрямо миналата година е разбираема, предвид тежкият сезон, който имаха овощарите през 2025 г. Тогава общото производство на плодове в страната се е сринало с 68,1% до едва 65,4 хил. тона.

Причината са късните снеговалежи, екстремно ниските температури и пролетните слани, довели до големи пропаднали площи и по-ниски добиви.

При почти всички основни овощни видове спадът през миналата година е бил драстичен – от 44,4% при ябълките до над 90% при кайсиите. Единствено малините остават сравнително стабилни с намаление от 5,4%.

Плодовете се връщат през 2026 г.

Тази година условията обаче са значително по-благоприятни. Площите за реколтиране с круши, сливи, праскови, вишни, череши и кайсии са чувствително над нивата от 2025 г. Нарастват и насажденията с ябълки, макар и по-

умерено.

При крушите произведените количества към началото на септември са с 51,8% повече на годишна база. Малините изостават с 1%, а десертното грозде – с 48,4%, като според МЗХ причината при гроздето е по-късната беритба.

Близо 414 хил. тона внос за година

През 2025 г. България е внесла 413 995 тона пресни плодове, което е с 4% повече спрямо предходната година. Близо половината от количеството – 190,1 хил. тона, се пада на цитрусови плодове и банани, които не са типични за местното производство.

При традиционно произвежданите у нас плодове през 2025 г. се откроява ръстът на вноса на дини с близо 50%, грозде с 18,3%, ягоди с 35%, кайсии с 36,9%, а при сливите увеличението е близо седем пъти. В същото време доставките на праскови и нектарини спадат с 9,2%, на ябълки – с 27%, а на череши – с 52,9%.

За първите пет месеца на 2026 г. увеличението на общия внос идва най-вече от по-големите количества цитруси и банани. От останалите плодове вносът на череши е с 327,6% по-голям, на праскови и нектарини – с 292,7%, на кайсии – с 54,3%, а на ябълки – с 13,9%.

Гърция и Турция остават водещите доставчици, като през 2025 г. заедно формират около 61% от общия внос на пресни плодове.

Добрата овощарска година у нас обещава

обещава по-ниски нива на вносна продукция, сочат данните на МЗХ.

Износът расте, но основно от реекспорт

За периода януари-май 2026 г. износът на пресни плодове достига 51 хил. тона, което е със 79,1% повече спрямо година по-рано. Самото число обаче не означава аналогичен ръст на реализацията на българска продукция.

Износът през първите пет месеца включва основно продукти, които не са произведени в страната. Само цитрусовите плодове формират над 60% от отчетеното количество.

При произведените у нас плодове картината е различна. За януари-май износът на череши се увеличава с 92,5%, на кайсии – със 143,6%, а на дини – с 54%. При гроздето обаче е отчетен спад от 87,4 %, а при ягодите – 41,7%.

Източник: www.agri.bg

Проучване показва, че растенията предупреждават при опасност

Проучване на растенията *Arabidopsis thaliana* установи, че тези, които растат заедно, активират гени, за да се защитят, докато изолираните растения не го правят.

Растенията, които растат близо едно до друго, могат да се предупреждават взаимно при стресови ситуации.

Растенията от вида *Arabidopsis thaliana* са били отглеждани поотделно или толкова близо едно до друго, че са се докосвали едно до друго. Когато всички растения са били подложени на интензивен светлинен стрес, изолираните са претърпели сериозни щети, но струпаните в група са успели да се справят със стреса. Всъщност, на събраните заедно растения им е бил нужен само час, за да активират повече от 2000 от гените си, които са участвали в защитата срещу множество различни стресови ситуации. За разлика от тях, единично растящите са показали малко

признаци на допълнителна генна активност.

Между групата растения сигурно е преминал някакъв сигнал, който да ги накара да се защитят.

Растенията са добре известни с това, че си предават съобщения чрез химикали, пренасяни по въздух. Установено, че събраните в група растения *Thale* отделят водороден пероксид – химикал, за който е известно, че казва на растението да подготви защитата си срещу всякакви стресови ситуации.

Но неотдавнашното проучване е първият път, когато е установено, че водородният пероксид преминава от едно растение към друго, за да му каже да подготви защитата си.

Източник: www.sinor.bg

